

Unió de Religiosos de Catalunya

Barcelona, 23 de juliol de 2009

ANY II. núm. **43**

Delegats episcopals de la vida consagrada

El santuari de Loreto a Tarragona, dirigit pels Pares Rogacionistes, fou l'escenari de la trobada dels vicaris i delegats episcopals de la vida consagrada els dies 4 i 5 de juny.

Llista dels delegats episcopals amb les seves diòcesis corresponents:

Arquebisbat de Tarragona	P. Pere Cardona Bueno, ofmcap
Bisbat de Tortosa	Mn. Enric Aymerich
Bisbat de Lleida	Mn. Vicenç Ros Guillén
Bisbat d'Urgell	Mn. Jaume Vila Serra
Bisbat de Solsona	P. Josep Sesma León, OdeM
Bisbat de Vic	Mn. Joan Casas P. Josep M. Morros Castelltort, SchP - <i>delegat episcopal adjunt</i>
Bisbat de Girona	P. Jaume Avellí, sj
Arquebisbat de Barcelona	Mn. Francesc Prieto Rodríguez (<i>vida activa</i>) Mn. Josep Anton Arenas i Sampera (<i>vida contemplativa</i>)
Bisbat de Terrassa	Gna. Núria Casas, odn
Bisbat de Sant Feliu de Ll.	P. Josep Roca i Mas, sf
URC	G. Lluís Serra i Llansana, fms

Poden remarcar-se quatre moments significatius:

1. El matí i la primera part de la tarda de dijous es dedica a la reflexió i al diàleg sobre la *lectio divina*, a càrrec de la monja dominica Lucía Caram.
2. Durant la segona part de la tarda, a partir de les 7, es realitza una visita cultural al Circ-Pretori. Eucaristia, abans de sopar. Llarga conversa de sobretaula.
3. Divendres, a la primera part del matí, després del rés de laudes i de l'esmorzar, s'aborda el temari específic dels delegats de la vida consagrada.
4. Divendres, a partir de 2/4 d'1, diàleg amb Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona. Després, l'eucaristia concelebrada. Finalment, el dinar de cloenda de la trobada.

La Gna. Lucía Caram presenta la seva intervenció titulada: *Lectio divina: la Paraula que dóna vida*, i la desenvolupa, després d'una introducció, segons l'esquema següent, dividit en dues parts:

I Part   La proposta «original»: Déu cerca l'home, l'home cerca Déu
Déu es forma un poble i li parla al cor: Shema, Israel (Dt 6,4)
El Poble de Déu prega amb la Paraula
La *lectio divina*, la lectura de Déu

II Part   *Lectio divina*: pregar i contemplar la paraula
Recuperar la Paraula i posar-la en el cor de
la vida de la comunitat
Com pregar la Paraula avui?
Orar i contemplar amb esperit «religiós»

En diversos moments de la ponència, s'estableix un diàleg sobre els punts exposats. S'amplia, també, a les qüestions interreligioses, a partir de l'experiència que la germana Lucía té en aquest camp a la ciutat de Manresa. Se li agraeix la seva intervenció, interessant i il·luminadora.

S'inclou el text complet de la ponència, com a annex a aquesta acta.

En els temes específics, es comenta el darrer cartell de la Jornada de la Vida Consagrada Contemplativa (9 de juny). Aquests tipus de cartells s'han d'elaborar pensant en els seus destinataris que, més enllà de ser un producte de consum intern de la vida consagrada, són tots els components del poble de Déu. Un altre tema es refereix a les visites als instituts religiosos i a les societats de vida apostòlica.

La trobada amb Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, té tres moments.

- a) Diàleg, centrat en els temes següents: acció social de l'Església a Tarragona. Es comenten els diversos projectes socials de l'arxidiòcesi impulsats amb motiu de l'any jubilar, l'educació i la seva importància, les comunitats contemplatives i les vocacions. Aquest punt és el més llargament debatut. Temes relacionats: famílies cristianes, incidència de la pastoral dels joves, importància de les escoles, dificultat d'un compromís...

2. Eucaristia
En l'annex de l'acta, s'hi inclou l'homilia pronunciada per Mons. Jaume Pujol.
3. Dinar
Serveix de cloenda de la trobada a la vegada que és una estona molt agradable de compartir i de parlar sobre diversos temes d'interès.

S'annexen dos documents:

1. Homilia de Mons. Jaume Pujol.
2. Text de la ponència de la Gna. Lucía Caram sobre la *lectio divina*.

L'apòstol Pau, model per als cristians d'avui

Convocat el IV Congrés d'Espiritualitat

IV Congrés
d'Espiritualitat

La mística
renova el món

El testimoni de
sant Pau

Lleida
23-25 octubre
2009

Els carmelites descalços de Catalunya i Balears anuncien la convocatòria del IV Congrés d'Espiritualitat, que tindrà lloc els dies 23-25 d'octubre de 2009 al Santuari de Santa Teresina de Lleida. Els congressos anteriors van ser dedicats a Joan de la Creu (1991), Teresa de l'Infant Jesús (1997) i Edith Stein (2003), sempre en un ambient de reflexió, de pregària i de fraternitat entre els nombrosos participants. Es tracta d'una trobada de caire pastoral, oberta a tots els cristians que tinguin interès per compartir la seva fe i sentin la inquietud per revitalitzar la pròpia vida interior.

La reflexió dels dies del Congrés, centrada aquesta vegada en la figura de l'apòstol Pau com a mestre espiritual i model de vida interior per als cristians d'avui, vol seguir aquest itinerari:

—la xerrada inicial, del professor Juan Martín Velasco, conegut estudiós de la mística, oferirà una mirada espiritual i esperançada de la societat actual;

—en el treball en tres seccions del dissabte al matí (joves / adults / religiosos i preveres) les ponències i els testimonis

personals ajudaran a descobrir quin pes té la vida interior en el cristianisme actual. Hi participaran, entre d'altres, Francesc Torralba, Marcelo Montori, Josep Rambla, Eloi Aran, Francesc Grané, Jòrdan Faugier, Laia de Ahumada...

—la conferència central del dissabte, a càrrec d'Armand Puig, biblista i degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, proposarà el testimoni de sant Pau com algú que va ser capaç de renovar la societat del seu temps gràcies a l'autenticitat i a la força de la seva experiència d'unió personal amb Crist;

—en el treball per seccions del diumenge al matí s'analitzarà com l'exemple de sant Pau pot ajudar els cristians d'avui a viure i a transmetre l'experiència de la relació amb Crist. També aquí hi haurà una combinació de ponències i

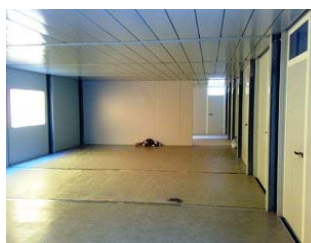
testimonis personals: Begonya Palau, Concepció Huerta, Núria Calduch, Enric Capó, Ramon Reig, Mar Pérez, Anna Boj i Joan Aragonès, entre d'altre;

—en la conferència final, Emilio Martínez, vicari general dels carmelites descalços, mostrarà el gran influx que van tenir la vida i els escrits de sant Pau en l'espiritualitat cristiana, i especialment en els mestres de la tradició carmelitana.

D'altra banda, durant els tres dies del Congrés hi haurà celebracions de l'eucaristia i altres moments de pregària compartida. Igualment, es farà una representació de l'impressionant oratori «Pau i Fructuós», amb música de Mn. Valentí Miserachs, director de l'Institut Pontifici de Música Sacra de Roma, i lletra de Mon. Joan Roig, prevere de Tarragona. La sessió tindrà lloc a la Seu Vella de Lleida el dissabte 24 al vespre, amb la participació d'una orquestra, tres cors i set solistes. L'oratori es va estrenar a principis d'any a Tarragona, en ocasió de l'any jubilar de Sant Fructuós i de l'any paulí.

La inscripció al Congrés es pot fer fins al 10 d'octubre. Es pot demanar més informació a: Santuari de Santa Teresina - Apartat 1112 - 25080 Lleida - Tel. 973 268 038 - Fax 973 275 886 - congres@carmelcat.cat.

Cintra: un nou curs, una nova il·lusió i un nou espai

Hem acabat el curs escolar fent paquets, desmuntant l'escola i preparant el trasllat amb la il·lusió de poder estar aviat en uns locals més acomodats, funcionals, fets segons la normativa del Departament d'Educació. Unes instal·lacions que cada dia es veuen més acabades. L'espai és gairebé el doble del que teníem al carrer Aurora 13 A, on hem estat durant 13 cursos i ho deixarem ple de molts records. En els nous espais del carrer Riereta 21, on estarem, cada dia es veu el progrés de la nova instal·lació preparada amb molta cura des del Consorci de Barcelona.

A poc a poc, es van veient les cargoleres per al proper curs. Són un total de 36 mòduls col·locats en dos pisos. Les classes de la planta baixa, la sala de professors, l'escala de pujada al primer pis, els lavabos, les tutories i despatxos... Esperem que, si tot va com està previst, a finals de juliol estigui tot a punt per passar la inspecció i, un cop feta, poder-nos fer el lliurament de claus per entrar-hi i fer el trasllat de les 170 caixes i el mobiliari.

Per altra banda, estem pendents de la sentència definitiva del desnonament. Havíem de marxar del carrer Aurora des de fa un any, concretament, el mes d'abril de 2008. Gràcies a les gestions i recursos del nostre advocat, Josep Guàrdia, hem aconseguit acabar el curs. Ara estem pendents de rebre la sentència definitiva des de l'Audiència de Barcelona, que ens dirà quan hem de marxar, sense opció de fer més reclamacions. El mes de setembre, si Déu vol, estarem al carrer Riereta i el patiment d'aquests mesos haurà acabat. L'ajut de la Providència s'ha fet palès gràcies a les vostres pregàries i a tot el suport rebut des de les congregacions, instituts i ordes.

Ofertes de formació

► La Casa d'Espiritualitat del Miracle (Solsonès) organitza el primer cap de setmana d'agost, els dies 7, 8 i 9, i el darrer d'aquest mateix mes, el 28, 29 i 30, el darrer curs del cicle *Natura i Espiritualitat*. Aquestes dues sessions s'adrecen a aquelles persones que vulguin experimentar el valor simbòlic de les quatre estacions amb relació al procés interior

personal. D'altra banda, els dies 5, 6 i 7 de setembre també ha preparat un curs sobre *La pregària del cor*. Entre altres aspectes relacionats amb aquesta pràctica tan arrelada en la tradició cristiana oriental, inclourà una celebració de la Divina Litúrgia en ritu bizantí.

Tota la informació sobre els propers cursos a la Casa d'Espiritualitat del Miracle la podeu trobar a <http://abadiamontserrat.net/Dossier/Noticies/naturaiespiritualitat.doc> i al web www.santuarielmiracle.com

► ISCREB: Teologia presencial i per Internet.

L'Iscreb ofereix un tractament complet dels principals temes teològics, bíblics, morals, històrics i del pensament contemporani en el Grau (3 anys) i ofereix també estudis d'especialitat en el Màster (2 anys).

- Modalitat d'estudis presencials: tardes/vespres de dilluns a divendres. Màsters en Teologia Bíblica i Diàleg Interreligiós, Ecumènic i Cultural.
- Ja és possible estudiar Ciències Religioses sense sortir de casa. Sense distàncies. Amb ajuda dels moderns mitjans telemàtics. Totes les aules s'imparteixen en català i castellà.
- També es pot obtenir la Declaració Eclesiàstica de Competència Acadèmica (DECA).

Oberta la matrícula del primer semestre del 2 al 30 de setembre per a la modalitat presencial i del 2 al 28 de setembre per a la virtual.

Més informacions a www.iscreb.org – tel. 93 454 19 63

Formació inicial

S'acaba d'obrir el termini d'inscripció del curs de formació per a l'etapa inicial (prenoviciis/prenovícies i novicis/novícies) per al proper curs 2009-2010

Aquest curs té un caire intercongregacional i s'imparteix cada dilluns lectiu de 3.30 a 7.30 de la tarda.

Per fer la inscripció, cal adreçar-se a Noemí Pujol de 3 a 7 de la tarda, de dilluns a divendres, per telèfon (93 302 43 67) o mitjançant correu electrònic (urc.info@gmail.com).

Les institucions que participin en aquest curs rebran les indicacions oportunes i els seus formadors/es o mestres de novicis/es seran convocats a una reunió el dilluns 21 de setembre de 2009, a les 16.30 h, a la seu de l'URC (plaça d'Urquinaona, 11, 2n 2a, Barcelona).

Estatuts i Reglament de la Confer

La CONFER ha fet una consulta als Superiors i Superiores majors sobre el reglament general, que caldrà modificar d'acord amb els nous Estatuts que van ser aprovats en la darrera assemblea general.

Racó de lectura

Frontera Hegian acaba de publicar el número 66 de la seva col·lecció: *El discernimiento en Francisco de Asís. "Oh Dios, concédenos querer siempre lo que te agrada"*, l'autor del qual és Julio Herranz, ofm.

Podria dir-se que el tema del discerniment en Francesc d'Assís és un descobriment bastant recent. L'autor d'aquest quadern té el mèrit d'haver rastrejat els escrits de Francesc i d'haver seleccionat aquells textos més rellevants per desvetllar la sorprenent experiència en l'art del discerniment que amaguen. Estem davant un verdader tractat, clar i sistemàtic, del discerniment santfranciscà. El lector comprovarà que aquest estudio, en la seva brevetat, deixa clara una cosa: a Francesc d'Assís li correspon un lloc entre els grans "Mestres del discerniment" de la tradició cristiana.

Els dos números anteriors també tracten el tema del discerniment.

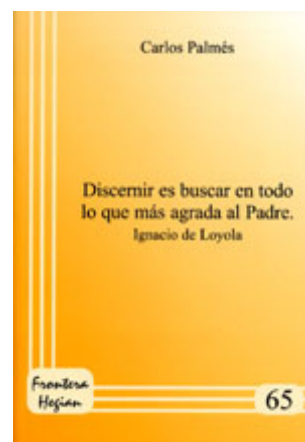
64. MAXIMILIANO HERRAIZ. *Discernimiento espiritual en Teresa y Juan de la Cruz*

Teresa de Jesús i Joan de la Creu, com els grans testimonis de la fe cristiana, són mestres de discerniment. Els acredita una gran experiència del misteri de Déu i de l'home, una penetració aguda, clarivent de la relació del creient amb Déu i la praxi abundant de clarificació. Tot això ho han reflectit als seus escrits, dels quals l'Església s'ha fet càrrec declarant-los oficialment doctors, portadors d'una paraula autèntica, verdadera.

És fonamental saber amb quin Déu i quina persona es relacionen, i quin objectiu, gràcia oferta permanentment per Déu, activament acollida per la persona. Relació oberta, amb les seqüències pròpies de la persona humana en devenir. El discerniment ens condueix a la certesa moral de l'acció de Déu i de la nostra resposta en marxa. L'atenció a la persona és essencial. La persona cridada, acompanyada de Déu. Una història de comunió. Amb el fons sempre de la comunitat en i per a la qual Déu obra i a la qual envia a tothom.

65. CARLOS PALMÉS. *Discernir es buscar en todo lo que más agrada al Padre. Ignacio de Loyola*

Per presentar el discerniment ignasià, l'autor, Carlos Palmés, sj, pren com a punt de partida l'experiència abundant i profunda del mateix Ignasi, enriquida per una reflexió personal que aporta grans intuïcions i aplicacions pràctiques per a tot «pelegrí de l'esperit». Ignasi mai va tenir una visió clara de la voluntat de Déu per al futur, però tota la seva vida va estar obsessionat per buscar-la. Va viure en un «estat de discerniment» que el feia preguntar-se contínuament: Senyor, què vols de mi?

Secretaria de l'URC: tancada per vacances

Comuniquem que la secretaria de l'URC romandrà tancada des del dia 24 de juliol fins al dia 25 d'agost. Les activitats s'inicien, per tant, el 26 d'agost.

L'informatiu *Horeb* torna al setembre

L'informatiu *Horeb* torna al setembre. Podeu enviar les notícies a horeb.urc@gmail.com, que apareixeran en un recull. Considerem aquest mitjà un espai de comunió i comunicació entre totes les persones i institucions que integrem l'URC. Gràcies per la vostra contribució.

Contacta amb nosaltres

Lluís Serra	Secretari general de l'URC i director del CEVRE	sec.urc@confer.es
Noemí Pujol	Secretaria de l'URC i del CEVRE	urc.info@gmail.com
	Informatiu <i>Horeb</i>	horeb.urc@gmail.com

UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA

Plaça d'Urquinaona, 11, 2n 2a (08010 Barcelona) Tel. 93 302 43 67 · Fax 93 412 38 82
Secretari general: sec.urc@confer.es / Secretaria: urc.info@gmail.com / Informatiu: horeb.urc@gmail.com
<http://urc.confer.es>

Annex 1: Homilia de Mons. Jaume Pujol

DELEGATS DE VIDA CONSAGRADA A CATALUNYA

SANTUARI DE LORETO, 5.06.2009

Molt estimats germans i germanes en el Senyor. Sigueu benvinguts els delegats de la vida consagrada a Catalunya.

Per a mi és una gran alegria trobar-me amb vosaltres aquest dia. Us saludo amb afecte a cadascun de vosaltres. No voldria donar-vos lliçons: de la vida consagrada en sabeu molt més vosaltres. Comentaré alguns punts:

1. Avui és una ocasió adequada per lloar el Senyor i donar-li gràcies pel do inestimable que representa la vida consagrada en les nostres diòcesis en les seves diferents formes.
2. Us toca vetllar per ells, ajudar-los en la seva formació, veure els problemes que hi ha. Encoratjar-los...
3. Ajudar-los a integrar-los en els programes de les diòcesis, col·laborant en diferents branques de l'acció pastoral, consolidant la vostra fidelitat als compromisos assumits, al carisma de cadascun dels vostres instituts i a les orientacions de l'Església local.
4. Ajudar-los en l'edificació de comunitats fraterne, mostrant que l'amor no és una utopia, sinó que, al contrari, és el secret per construir un món més fraterne; mostrant que a l'Evangelí hi ha la força capaç de millorar les relacions humanes.

5. L'Església té necessitat del testimoniatge dels religiosos i religioses, té necessitat d'una vida consagrada que afronti amb valentia i creativitat els desafiaments del temps present. Com deia en una ocasió el Papa Benet XVI:
  - Davant l'avanç de l'hedonisme, es demana el testimoniatge valent de la castedat com a expressió d'un cor que coneix la bellesa i el preu de l'amor de Déu.
  - Davant la set de diners, la vida sòbria i disponible al servei dels més necessitats recorda que Déu és l'autèntica riquesa que no desapareix.
  - Davant l'individualisme i el relativisme, que duen les persones a convertir-se elles mateixes en l'única norma de la seva actuació, la vida fraterna, capaç de deixar-se coordinar i, per tant, capaç d'obeir, confirma que es posa en Déu la seva realització.
  - Desitgem que la cultura dels consells evangèlics, que és la cultura de les Benaurances, pugui créixer en l'Església per donar suport a la vida i al testimoniatge del poble cristià.
6. El decret conciliar «*Perfectae caritatis*» afirma que les persones consagrades «evoquen davant tots els fidels cristians aquell meravellós matrimoni creat per Déu, en el qual l'Església té un únic espòs, Crist, i que s'ha de manifestar plenament en el segle futur» (n. 12). El consagrat viu en el temps, però el seu cor està projectat més enllà del temps i testimonia a l'home contemporani, amb freqüència absorbit per les coses d'aquest món, que la seva veritable destinació és el mateix Déu. La seva vida és com la dels sentinelles que albiren i anuncien la nova vida ja present en la història.
7. Gràcies a tots els religiosos i religioses pel servei que ofereixen a l'Evangelí, pel seu amor als pobres i als qui sofreixen, pel seu esforç en el camp de l'educació i de la cultura, per la incessant oració que s'eleva des dels monestirs, per la multiforme activitat en què s'ocupen.
8. Que la Verge santa, model de vida consagrada, us acompanyi i enforteixi perquè pugueu ser tots un «signe profètic» del Regne dels cels. Us asseguro el meu record en la pregària i us beneixo a tots de cor.

Annex 2: Ponència de la Gna. Lucía Caram

LA LECTIO DIVINA: la Paraula que dóna vida

Introducció

La *lectio divina* és una pràctica tan vella com –m'atreveixo a dir– el Poble de Déu i tan nova com la vida de les comunitats que estan naixent-ne i vivint-ne i que l'estan recuperant perquè entenen que només a l'escolta de «la Paraula» tindran garantia de «vida veritable».

Avui, ens demanen respostes noves i estem obligats a donar-les. Per vocació, estem cridats a dialogar amb els nostres contemporanis, però no de qualsevol manera; ells tenen DRET que els donem «una PARAULA» d'esperança i de vida, i per això apel·lo a aquesta Paraula que s'ha de fer vida i que està a la porta i truca: Jesús.

Estic convençuda que l'única manera de construir quelcom sòlid, de donar respostes encertades, és fent un esforç positiu per situar-nos davant la Paraula, deixant que Ella ressoni i esdevingui Paraula de Vida, Paraula Vital en la nostra vida. Només així podrem caminar amb esperança i amb il·lusió, i podrem construir el Regne.

La lectura de la Paraula de Déu, la «lectura de Déu», com deien els Pares de l'Església, ocupa, i sempre ha ocupat, el centre de les comunitats de vida monàstica i de vida contemplativa, ha estat l'aliment dels monjos i monges al llarg de la història.

El nostre recorregut per parlar de la *lectio divina* («lectura de Déu») anirà des del Paradís, des dels capvespres del Gènesi, quan Déu es passejava pel jardí a l'aire fresc de la tarda i parlava amb l'home com es parla amb un amic, passant per la cova d'Elies, i aquell murmuri d'un ventijol suau, fins al Poble de Déu, que va peregrinar pel desert fins que va contemplar la plenitud dels temps, quan la Paraula va posar la seva tenda entre nosaltres; i des dels pares del desert, passant per la tradició monàstica, arribarem al dia d'avui, en què el Concili ens ha convidat a retornar a les fonts de la Paraula, i el Sínode de la Paraula de Déu celebrat aquest any li ha volgut donar un nou

impuls com a eina o, millor, com a aliment essencial de la vida de les comunitats, de la vida de l'Església.

I Part

1. La proposta «original»: Déu cerca l'home, l'home cerca Déu

El llibre del Gènesi diu que la veu de Déu va ressonar en el paradís buscant Adam:

«Quan l'home i la dona van sentir els passos del Senyor-Déu, que es passejava pel jardí a l'aire fresc de la tarda, es van amagar entremig dels arbres del jardí, perquè el Senyor-Déu no els veiés. Però el Senyor Déu cridà l'home i li va dir: –*Adam, on ets?* Ell li va respondre: –*He sentit que et passejaves pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat.* El Senyor-Déu li replicà: –*Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit?*¹ *Adam, on ets?* La veu de Déu ressona en el paradís buscant la criatura que havia fet a imatge i semblança seva.

Podem dir que Déu volia parlar amb l'home com ho feia cada dia mentre es passejava prenent el fresc, «a l'aire fresc de la tarda» –segons el relat citat del Gènesi–. Sembla que a Déu li agrada l'aire fresc de la tarda, és precisament quan aquest bufa que es manifesta a Elies, que cremava de passió pel seu Senyor (1Re 9,12), però que fugia d'Ell, perquè –quina coincidència!– també tenia por.

Però l'home no estava com cada tarda, havia desobeït el seu creador i s'havia amagat pensant, ingènuament, que no el trobaria. El pecat, constituir-se ell mateix en Déu, havia aconseguit destruir la familiaritat entre Déu i l'home amb la qual aquest havia estat creat. L'home s'havia incapacitat

¹ Gn 3,8-11.

per parlar «cara a cara» amb qui més l'estimava i per això creia que, si s'amagava, es lliuraria de l'evidència de la seva nuesa.

En la gènesi de la nostra història de salvació, ens trobem amb un home privat de la total llibertat d'expressió, de l'espontània possibilitat de gaudir de la pronunciació del seu nom per part del seu Déu i Senyor. I aquesta ruptura en la comunicació provoca la «irresponsabilitat» per assumir les opcions pròpies i porta a l'allunyament o a la incomunicació amb Déu, una incomunicació que incapacita per escoltar Déu a rostre descobert, la «Paraula» que es dirigeix personalment i que genera la «deshabilitació» d'escoltar la veu propera i amiga, la veu paternomaterna de l'Únic que ens estima de forma incondicional: Déu.

Vegem com es segueix desenvolupant la «incomunicació» unilateral per part de l'home i la recerca de bilateralitat per part de Déu .

«El Senyor-Déu li replicà: *–Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit?* L'home va respondre: *–La dona que has posat al meu costat m'ha ofert el fruit de l'arbre i n'he menjat.* Llavors el Senyor-Déu va dir a la dona: *–Per què ho has fet, això?* Ella va respondre: *–La serp m'ha enganyat i n'he menjat.»*

Aquí ningú vol assumir la seva responsabilitat, és més fàcil amagar-se i culpar els altres.

Però Déu no es resigna, vol continuar buscant l'home, vol gaudir de l'aire fresc de la tarda i dels col·loquis d'amistat amb la seva criatura. I, per això, segueix sortint al seu encontre:

«Llavors el Senyor Déu va preguntar a Caïn: *–On és el teu germà Abel?* Ell va respondre: *–No ho sé. Que potser sóc el guardià del meu germà?* El Senyor li replicà: *–Què has fet? La sang del teu germà clama a mi des de la terra!»*²

Déu, aparentment, havia perdut el seu fill, el seu interlocutor, no obstant això, continua buscant-lo, sortint al seu encontre, fent-se el trobadís.

És important arribar al fons d'aquell diàleg primordial entre Déu i la seva criatura, a l'arrel d'aquella ruptura: què va ocórrer?, quin misteriós fet «va tallar el cable de la comunicació»?

A Adam i Eva –i en ells a la humanitat– se'ls havia dit que serien «igual com déus»³ i ells van «pretendre ser Déu». I, en voler ser-ho, es van adonar de com n'eren, d'absurdes, les seves pretensions i ingènuament es van amagar pensant que no serien vistos!

Però, com que Déu no s'ha resignat a aquesta pèrdua, des d'aleshores i de mil maneres continua buscant i cridant l'home, la dona, pel seu nom; segueix sortint a buscar-los i aquesta recerca fa possible que l'home també el busqui, perquè només en Ell trobarà la font de la vida, la veritable felicitat. Déu té necessitat de parlar amb l'home com un amic i aquí rau el secret de la seva Paraula, que mai no ha deixat de ressonar en el cor de la història, en el cor de les persones a les quals Déu adreça la seva Paraula, fins a lliurar-la definitivament en el seu fill, Jesús.

Què ens diu el segon relat citat del Gènesi? La comunicació amb Déu genera, a més, la relació horitzontal, de manera que les relacions fraternes són les que en gran mesura ens permeten parlar amb Déu «cara a cara», sense embuts ni vergonya.

Al contrari, les relacions fratricides –Caïn mata Abel– ens incomuniquen i ens incapaciten per buscar, a la vista de tothom, el seu rostre. Per això, a Elies, en el text citat del llibre dels Reis, se li

---

² Gn 4,9-11.

³ Gn 3,5.

demana que surti de la cova en la qual s'amagava i que, a rostre descobert, a l'aire de la brisa, segueixi cremant de passió pel seu Senyor i dialogant-hi. Per això, a Caïn, se li pregunta on és i, a Adam, per què s'amaga.

Tenim Senyor-Déu que sembla «frustrat» en el seu propòsit dialogant, en la seva relació diàfana amb els seus interlocutors «imatge i semblança seva», i un home que sembla que ha perdut el seu Déu i Pare i que, ofuscat per aquesta pèrdua, es deixa arrossegar per l'engany de les coses i de les seves pròpies passions, que comencen a alterar l'ordre i l'«harmonia» en què van ser creades.

Però Déu no renuncia als seus plans i des d'aleshores continua buscant l'home i l'home ha de buscar Déu, perquè fora d'Ell només sent set, buit i angoixa. I aquesta set, aquesta insatisfacció profunda, és la que il·lumina el seu camí en la nit fosca de la història, mentre anhela el rostre de Déu.

2. Déu forma un poble i li parla al cor: «Shema, Israel» (Dt 6,4)

Si seguim llegint la Sagrada Escripura, comprovem que capítol a capítol la història es repeteix i també veiem que, tot i les evasions i ruptures constants per part dels homes, Déu no hi renúncia i, amb tenacitat, s'obstina a sortir a trobar-se amb el seu interlocutor: la criatura humana.

Veiem la història de la salvació, que és la nostra pròpia història de salvació, amb variants explícites o implícites:

* Caïn que mata el seu germà, Abel. La humanitat va creixent i el mal i la corrupció, també (Gn 6,5ss).

* Un home, anomenat Noè, va trobar gràcia davant Déu. Després del diluvi havia de venir una nova humanitat. Però els fills dels homes continuaven creixent, multiplicant-se (Gn 10) i dispersant-se (Gn 11).

Babel és el prototip de la comunicació entre iguals generada per la comunicació amb la veu primordial que ens va cridar a la vida. (Allà es van confondre les llengües. A la Pentecosta celebrem que tots parlaven llengües estranyes i que tots les entenien com si fos la seva llengua: parlaven el llenguatge universal de l'amor).

Va ser llavors quan Déu va decidir cridar un home, Abraham, pactar amb ell una aliança i fer-li una promesa. I Déu va voler formar-se un poble, per parlar-li al cor, per atreure'l i per restablir aquella comunicació primigènia: tenim la història d'Isaac, Jacob, Moisès...

Déu va formar un poble, el va cuidar, va vetllar perquè avancés, perquè tornés a escoltar-lo i no s'apartés del seu camí, i al llibre del Deuteronomi dona al seu Poble la clau per *re*-trobar-se amb Ell, per *re*-l·ligar-se a Ell. Li va gravar a les seves entranyes una invitació i el va exhortar a l'amor, que es revela en el coneixement i el compliment de la seva voluntat. Recordem «*Shema, Israel*»,⁴ que, entre altres passatges, se'ns recorda cada setmana en la litúrgia de Completes.

«ESCOLTA, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'ÚNIC. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces. Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono. Inculca-les als teus fills; parla'n a casa i tot fent camí, quan te'n vagis al llit i quan et llevis. Lliga-te-les a la mà com un distintiu, porta-les com una marca entre els ulls. Escriu-les als muntants de la porta de casa teva i dels portals de la ciutat.»

---

⁴ Dt 6,4-7.

Si hem seguit el procés, innegablement ens trobem amb l'amor de Déu que crea i que surt a trobar, a parlar a la seva criatura, amb l'home inquiet que sap que Déu li parla i l'«acorrala», que el busca i el reclama per compartir els seus béns, la seva vida. Són aquestes actituds i realitats les que es donen cita en la *lectio divina*, en la qual, com la cérvola que es deleix per les fonts d'aigua, també nosaltres ens delim pel Déu viu, perquè tenim set de Déu⁵ (Salm 41) i ens deixem seduir per Ell.

Busquem el Senyor perquè en tenim set, però no ho fem de qualsevol manera, perquè no el trobaríem, sinó que el busquem «amb tot el cor». Tal com diu el Salm 118,1-2: «Feliços els homes que guarden el seu pacte i busquen el Senyor *amb tot el cor*». Aquesta és la clau de la *lectio divina* i de la fidelitat quotidiana a ella en la vida dels monestirs.

Per part de Déu, podem afirmar que aquesta recerca de l'home és fruit exclusivament del seu amor gratuït: estima perquè necessita donar-se i vol donar-se i el seu amor, que és difusiu, reclama (*reclama*) la trobada. I, per això, el busca i l'atreu amb llaços irresistibles, que només són vençuts per la «beneïda i famosa llibertat»; però Ell segueix atraient eternament l'home.

La recerca personal de Déu per part de l'home i la trobada personal amb Ell es verifiquen en el diàleg «cor a cor» en què Déu comunica la plenitud del seu amor.

En aquest diàleg «cordial» intervenen el «**Déu veritable**», el Déu «viu», que parla a qui pot parlar i que desitja comunicar la plenitud de la seva existència personal –per això s'abaixa, per elevar l'home al seu mateix nivell–, i l'«**home veritable**», «imatge de Déu», que fa visible el Déu invisible, que vol trobar el seu creador, del qual s'havia apartat.

Així, en el diàleg convergeixen la set de Déu d'encarnar-se en l'home i la set d'infinít que hi ha al cor humà. Els medievals deien que en aquest diàleg es trobaven «**el Déu que ens acorrala perquè ens desitja i l'home que busca ansiosament el Déu que necessita**» - el *Deus desiderans* i el *Deus desideratus*.

La lectura detinguda del Deuteronomi, particularment del capítol 5 al 10, posa en evidència la presència incondicional de Déu en la vida dels homes i la relació profunda entre la Paraula del Senyor que expressa la seva voluntat i el seu amor gratuït: «Escolta, Israel. [...] Estima el Senyor [...] les paraules que avui et dono.» (Dt 6,4).

El *shema* es va convertir en l'oració preferida del poble d'Israel i de la pietat jueva al llarg de la història.

Per al poble d'Israel, la fe en l'únic Déu expressada en el *shema* era la garantia que ells eren el poble escollit, el poble de l'aliança, i aquest fet va contribuir a excloure la possibilitat d'altres déus. Per altra banda, creix en ells la consciència que l'amor és un manament que comporta el compromís explícit de complir la voluntat de Déu manifestada en els seus preceptes. El *shema* constitueix el «credo», la professió de fe del poble de Déu, i en ell tenim la primera referència a la paraula «memoritzada», repetida, pensada, que està al cor mateix de la *lectio divina*.

El manament essencial va acompanyat de l'amor als altres i en aquest manament Jesús farà fonamentar tots els manaments de la Llei i dels Profetes (Mt 22,34-40).

---

⁵ Salm 41.

3. El Poble de Déu prega amb la Paraula

Tenim un poble que té consciència de ser el Poble de Déu i que entre llums i ombres va avançant pel desert de la història, cercant el rostre de Déu, mirant-lo cara a cara, i també amagant-se de la seva mirada.

Aquest poble –tenim constància en la Sagrada Escripura– pregava amb la Paraula i en la seva pregària, de la mà del Profeta Nehemies, podem descobrir una estructura molt similar al que avui anomenem *lectio divina*. Hem de tenir sempre present que l'accés a la lectura i l'escripura no estava a l'abast de tothom i que, per aquesta raó, la Paraula solia proclamar-se al si de la comunitat.

Això també es veurà al llarg de la història de la vida religiosa i de l'evolució de la *lectio divina*, quan la comunitat es reunia perquè els més instruïts llegissin en veu alta. Per aquest motiu es donava tanta importància a la memorització, com un camí d'interiorització de la Paraula.

El capítol 8 de Nehemies explica com la comunitat pregava amb la Paraula. El text presenta un mètode que preveu la lectura, l'explicació i l'oració i que es va convertir en la forma clàssica de l'oració jueva, fins a arribar al cristianisme, que ha sabut aprofitar-se'n positivament.

El Nou Testament dona testimoni d'aquesta pregària, tot i que no fa una descripció del mètode abans al·ludit. El text de la segona carta a Timoteu fonamenta el que estem dient:

«Tu persevera en el que has après i has acceptat fermament, recordant qui t'ho ha ensenyat. Des de ben petit coneixes les Sagrades Escripures, que tenen el poder de donar-te la saviesa que duu a la salvació gràcies a la fe en Jesucrist. Tota l'Escripura és inspirada per Déu i útil per a ensenyar, refutar, corregir, educar en el bé, perquè el qui és home de Déu arribi a la maduresa i estigui sempre a punt per a tota obra bona.»⁶

L'Evangeli segons Lluc també dona testimoni de la comunitat reunida per escoltar la Paraula, la seva explicació: Jesús entra a la sinagoga, s'aixeca a llegir i diu que aquella escriptura s'havia complert (Lc 4,16ss). El cap de la sinagoga solia convidar a fer la lectura i comentar el text.

Al llarg dels segles, els cristians es van abocar a la pregària a partir de la Paraula de Déu, reconeixent-ne el senyoriu absolut i fugint de la pietat fluixa, feble i subjecta a modes i canvis superficials. Avui, pel mateix, cal tornar a la Paraula, com a font i fonament de vida, si no, és fàcil caure novament en pietats que porten al fonamentalisme i no fan pensar ni permeten escoltar la Paraula.

Aquesta pregària fonamentada en la Paraula de Déu és la que s'ha transmès fins al dia d'avui amb més força i, en gran mesura, ha contribuït a la consciència que **en la Paraula és Déu mateix qui surt a trobar-se amb l'home, li parla i li retorna la capacitat de ser fill i de viure com a tal.**

Existeix una antiga tradició que ve de les comunitats jueves de Jerusalem i de Babilònia, en el període de l'exili, en el segle IV aC: quan els israelites ja no tenien temple, ni sacerdots, ni profetes..., mai com en aquell moment van tenir tanta necessitat de sobreviure com a comunitat. Es reunien per enfortir la seva esperança i la seva identitat religiosa, la seva confiança en les promeses de Déu, i per comentar els textos sagrats. Aleshores es van adonar que estudiar junts les Escripures els duia a parlar amb el seu Déu i a «recordar» al seu Elohim les promeses que havia fet als seus pares.

Aquesta lectura des de la pregària de les Escripures va donar origen a les Cases de la Paraula: Bet

---

⁶ 2Tm 3,14-16.

Midrash (casa d'estudi = explicació sagrada). En aquestes escoles bíbliques, es va originar el Targum (traducció), la Misnà (explicació de la Llei).

L'escrutini de les Escripures Santes va tenir el seu apogeu en temps de Jesús. Tots esperaven l'arribada del Messies i per això rellegien les paraules dels profetes, especialment d'Isaïes i Jeremies.

A les comunitats de Qumrān, a la vora de la mar Morta, una comunitat jueva es dedicava a la còpia, comentari i conservació dels textos bíblics. Després de la mort de Jesús, va haver-hi també un gran esforç per comprendre-la des dels escrits antics. Els monjos, a partir del segle IV de la nostra era, van anar organitzant la seva vida entorn de l'estudi i oració amb les Sagrades Escripures. Des d'aleshores, aquest exercici es diu *LECTIO DIVINA* («LECTURA DE DÉU»), encara que aquest nom es remunta a Orígens.

LA *LECTIO DIVINA*, LA «LECTURA DE DÉU»

La *lectio divina* no és el mateix que la lectura espiritual, ja que es tracta d'una lectura directa de la Paraula de Déu en si mateixa. Lectura, meditació, oració i contemplació són quatre temps d'aquest moviment de l'esperit cap a Déu.

Després que Jesús ensenyà el Parenostre, hi ha un text que molts han anomenat el text «de l'eficàcia de l'oració» (Lc 11,9-10) i les expressions que conté han estat aplicades a la «lectura orant» de la Paraula, a la *lectio divina*, per part dels Pares de l'Església, com una forma de relació interpersonal amb Déu:

«Demaneu, i Déu us donarà; cerqueu, i trobareu; truqueu, i Déu us obrirà, perquè el qui demana, rep; el qui cerca, troba; i a qui truca, li obren.»

D'aquí es va dir que en la *lectio divina* hem de «llegir buscant, trucar pregant, per trobar contemplant».

Per llegir buscant: llegir a poc a poc, fins i tot escrivint, en el paper i en la ment, perquè es gravi al cor. Llegir escoltant...

Llegir meditant, repetint amb els llavis i el cor, de forma mental; repetició vocal i cordial, «pensant» una paraula que és pa, aliment, vida.

Pregant implorant allò de què tenim necessitat i suplicant que la Paraula es faci vida i sadolli la nostra set o, potser, la revifi encara més.

Del col·loqui, del diàleg confiat i suplicant, hi ha un pas a la contemplació d'Aquell que ens busca, ens sedueix, ens acorralla i ens atreu. «El qui demana, rep; el qui cerca, troba; i a qui truca, li obren» (Lc 11,10).

II Part

LECTIO DIVINA: PREGAR I CONTEMPLAR LA PARAULA

Enzo Bianchi, prior de la comunitat monàstica de Bose, al Sínode sobre la Paraula de Déu, a propòsit de la *lectio divina*, deia el següent: «La Paraula de Déu ha donat i segueix donant vida a

homes i dones consagrats. Per això, és de vital importància que l'Església no es dediqui només i exclusivament a transmetre la Paraula, sinó a escoltar-la, meditar-la, pregar-la, contemplar-la i viure-la.»

I és aquesta relació amb la Paraula, que ens vivifica i que està al cor de la nostra vocació i de la nostra vida cristiana, la que dóna qualitat a la nostra vida.

Parlar de Paraula, de la Paraula de Déu, és parlar de Jesús, la Paraula complerta del Pare, que se'ns ha manifestat, que ens ha convocat, que ens alimenta, que ens envia i que se'ns dóna.

En la *lectio divina*, ens disposem a entrar en sintonia amb la Paraula de Déu, que és Jesús. «Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu». Entrem en contacte amb la Paraula viva de Déu, Paraula que té –en paraules d'Enzo Bianchi– la capacitat de vivificar la nostra vida, perquè és una font de renovació.

Pau VI, en una al·locució a la Comissió Bíblica, el 14 de març de 1974, després d'haver recordat que Déu es revela als petits i als humils i no als savis i prudents, citava un text de sant Agustí.

«Als que es lliuren a l'estudi de les Sagrades Escripures, no basta recomanar-los que siguin versats en el coneixement de les particularitats del llenguatge bíblic, sinó, a més, en el que és més essencial i summament necessari, que preguin per comprendre».

I és aquesta actitud contemplativa davant la Paraula, davant la vida, la que ens ofereix la *lectio divina*.

Recuperar la Paraula i posar-la al cor de la vida de la comunitat

El Concili Vaticà II ha fet justícia a la Paraula de Déu posant fi al seu exili en la vida eclesial. I això, que ens ha canviat la vida, va quedar de manifest quan van començar les sessions conciliars amb un gest significatiu de Joan XXIII, ara beat. Les cròniques expliquen –i diuen que en el seu moment aquest gest va impressionar el món catòlic– que el papa Joan XXIII va decidir entrar a l'aula conciliar a peu i no en la cadira «gestatore». I va voler que el precedissin cinc testimonis del text grec del Nou Testament –*codex vaticanus*– i que els col·loquessin presidint les sessions a l'«evangelorium».

Aquest moment, significatiu en el començament del Concili, va posar de manifest que seria la Paraula de Déu la que guiaria les reflexions.

Amb aquest gest, el papa Joan XXIII volia transmetre la idea d'unitat de l'Església que l'havia dut a convocar el Concili: va entrar caminant, a peu, per deixar clar que la Paraula de Déu ho és tot i que sobre ella no hi ha ningú: davant la Paraula, tots som iguals. El Papa assistiria a algunes sessions, no presidiria les comissions, qui les presidiria sempre, sense faltar-ne a cap, seria, precisament, la Paraula, la mateixa Paraula que ens presideix, que ens parla i ens agermana a tots, la Paraula que ens acompanya en el nostre camí.

Aquest gest va determinar no només el camí del Concili, sinó també el de l'Església. *Dei Verbum* ens convidarà insistentment a rellegir la vida i la missió de l'Església en les fonts de la Paraula, i només en ella, ens convidarà a rellegir la nostra vida i la nostra missió en la Paraula.

El Concili va posar la Paraula de Déu al centre de la vida de l'Església, la va proposar com a aliment per nodrir la vida dels cristians. La Paraula de Déu està al centre de la vida de les nostres comunitats, al cor de la nostra fe i ens ajuda a escutar i destriar, a comprendre què ens diu aquí i

ara i a deixar que Ell continuï parlant-nos i guiant les nostres vides. La Paraula ens ajuda a celebrar la nostra fe i a posar-nos a l'escolta de Déu, que ja ha pronunciat una paraula definitiva i que vol parlar amb nosaltres.

La Constitució dogmàtica diu:

«Cal, doncs, que tota la predicació de l'Església, com la mateixa religió cristiana, es nodreixi i es deixi guiar per la Sagrada Escripura. En tots els Llibres Sants, **el Pare que està en el Cel s'adreça amorós als seus fills i conversa amb ells**. Hi ha tanta força en la Paraula de Déu que és fonament de l'Església, fortlesa de la fe per als seus fills, aliment de l'ànima, font pura i perenne de vida espiritual.» (DV 21).

I al final del capítol VI, l'anomenat Capítol Pastoral de la DV 25, diu el següent:

«El Sant Concili exhorta també molt insistentment tots els fidels, especialment els religiosos, que aprenguin “el bé suprem que és conèixer Jesucrist” (Fl 3,8), mitjançant la freqüent lectura de les Divines Escripures. “Perquè la ignorància de les Escripures és ignorància de Crist.” [...] Però que recordin que la lectura de la Sagrada Escripura ha d'anar acompanyada de la pregària a fi que hi hagi diàleg entre Déu i l'home.»

Amb motiu del Sínode de la Paraula de Déu, Enzo Bianchi recordava que el Concili va fer renéixer la pràctica de la lectura de la Paraula recomanant-la a tots els fidels i col·locant-la al centre de l'Església. I constatava que, en molts sectors de la vida de les comunitats cristianes, la *lectio divina* renaixia amb una força impressionant.

Avui, hi ha un redescobriment de la *lectio divina* i podem dir que ha significat per a les comunitats religioses «un moment de gràcia, ja que la Paraula és bàlsam i consol en situacions d'envelliment i en falta de perspectiva: la Paraula està animant avui el discerniment de les comunitats religioses i és el criteri de discerniment i opcions».

Per a la Vida Religiosa és un aliment sòlid en el procés formatiu i potser serà la font d'inspiració en un temps de canvi en el qual les estructures no donen per a més i cal un replantejament del més essencial de la nostra vida i vocació: cal posar-se a l'escolta de la Paraula i deixar que vagi obrint camí.

Al Sínode de la Paraula de Déu, es va parlar de la *lectio divina* com a esdeveniment de l'Esperit que introdueix qui prega en una relació profunda i filial amb el Pare, i es va subratllar, amb sant Jeroni, que l'objecte que proposa la *lectio divina* és la Sagrada Escripura, ja que «la ignorància de les Escripures és ignorar Crist». D'aquí ve la importància fonamental de tenir un contacte fidel i quotidià a qui seguim, al Crist, que ens parla en la Paraula de Déu i que dilata el nostre cor i la nostra mirada per descobrir-lo present en la història.

En un temps en el qual han caigut els dogmatistes i les estructures, en el qual costa tant creure i mantenir determinades formes que fins ara han semblat «absolutes», la gent continua sent sensible als valors espirituals i continua cercant i descobrint la força de Crist.

La Paraula de Déu és un lloc, un espai i un esdeveniment privilegiats per a aquesta trobada que ajuda a simplificar moltes coses i que evita caure en els fonamentalismes pietosos sobre els quals hem construït moltes coses que no tenen res a veure amb Déu i amb la seva Paraula.

El cardenal Martini insistia en el següent: «la *lectio divina* és la lectura meditativa i orant de la Sagrada Escripura, en particular de l'Evangeli; està a l'abast de tothom i mai em cansaré de repetir

que és un dels mitjans principals amb els quals Déu vol salvar el nostre món occidental de l'ensorrament moral que pesa sobre ell per la indiferència i la por de creure».⁷

Com pregar la Paraula avui?

Sempre dic que la *lectio divina* troba una imatge que la defineix totalment: la imatge de la bardissa que contempla Moisès i que no es consumeix.

Recordeu l'escena de Moisès, un pastor que pasturava el ramat del seu sogre. Un dia passa pel camí, veu una bardissa que crema i no es consumeix. No entén què passa i s'apropa i aleshores sent una veu que li diu: «Descalça't, que el lloc on ets és terra sagrada». I Déu li diu: «He vist les penes del meu poble al país d'Egipte i he sentit el clam que li arrenquen els seus explotadors. Conec els seus sofriments.».

I l'envia a alliberar el seu poble, a defensar els drets dels oprimits, a fer-los justícia.

No podem escoltar la veu de Déu si no ens descalcem, si no ens buidem. La terra sagrada que no es pot trepitjar és la vida de les persones. I Déu no pot suportar que ningú trepitgi la dignitat de les persones, per això envia Moisès. I si algú vol apropar-se a Déu no valen els privilegis, ni que es diguin cristians, només cal que siguem capaços de descalçar-nos, de no trepitjar els germans i que sapiguem fer nostra la causa de Déu que no pot suportar la desigualtat, la intolerància, que no pot suportar que cap dels seus fills visqui sense el que li correspon.

Si escoltem la veu de Déu, Déu ens continua enviant, i davant la Paraula de Déu no valen els espiritualismes, perquè la Paraula de Déu és com una espasa, desinstal·la i envia, és radical, també, als contemplatius.

Quan preguem amb la Paraula, contemplem «el que Déu ens diu», però som enviats perquè Déu no pot suportar els clams del seu poble, perquè no podem pregar i escoltar la Paraula de Déu sense escoltar com Ell, per exemple, el clam dels nostres germans que pateixen per la crisi.

Hi ha un «perill» a l'hora d'estudiar i pregar amb la Paraula: el perill de prendre massa literalment els textos i, sense tenir prou discerniment, sobrecarregar-nos amb els nostres propis sentiments i acabar pregant no tant amb la Paraula de Déu, amb totes les seves riqueses i harmonies, sinó sobre els nostres propis sentiments, i això –diu el pare Congar– és una forma de fonamentalisme.

Per aquesta raó és tan important l'estudi de la Paraula i el seu coneixement científic –absolutament indispensable, per no fer dir a la Paraula allò que no diu.

Aquest estudi ens obre la porta a una «lectura saborosa» amb el suport de l'exegesi, que ens permet sintonitzar millor amb la Paraula.

A partir d'aquí, ens disposem a la contemplació del Déu de la Vida que ha pronunciat i pronuncia la seva Paraula i que segueix sortint a l'aire fresc de la tarda per parlar amb nosaltres com amb Adam, que es va amagar perquè estava nu, o com amb Elies, que es va amagar perquè tenia por.

I la Paraula contemplada feta pregària és la que hem de predicar.

Si ens contemplem nosaltres mateixos i llegim la Paraula de forma subjectiva, podem arribar a creure'ns amb el dret de manipular la Paraula per reforçar les nostres tesis. Quantes vegades hem preparat una xerrada o una conferència o ens hem adreçat als altres sobre arguments propis i

---

⁷ Carlo Maria Martini. *Itinerarios educativos*. Milà 1988, p. 63.

després... «DESPRÉS» hem anat a buscar frases i paraules a la Bíblia per donar suport al que volíem dir?

La Paraula orada i contemplada s'ha de situar al cor de la nostra vida consagrada, perquè és la que ens obre al misteri i la que ens permet penetrar en allò que especulativament hem intuït, però que, amb els nostres mitjans i amb la sola intel·ligència, no hem pogut captar.

Sant Albert el Gran, mestre de sant Tomàs d'Aquino, deia el següent: «La teologia està més a prop de la pregària que de l'estudi». El que equival a dir que és més contemplativa que especulativa i que a l'hora d'estudiar la Paraula era condició indispensable la pregària, perquè aquesta és la manera privilegiada d'escoltar la Paraula de Déu en directe.

Els Pares de l'Església insistien molt en la lectura «orant» de la Paraula de Déu i recordaven la invitació de Jesús: «Demaneu i us donaran, busqueu i trobareu, crideu i us obriran. Perquè el qui cerca, troba; i al qui truca, li obren».

El cardenal Martini diu que el moment de la *contemplatio* esdevé quan un es posa en disponibilitat davant el do de l'amor que se'ns dóna i hi deixa vibrar l'Esperit.

És aquí quan descobrim «misteriosament» el sentit profund de les coses. Davant de Déu, en un instant, perdem la noció del temps i percebem la unitat del temps que es fa eternitat.

I diu: «Hem cridat insistentment a la porta de l'oració i per fi hem experimentat que se'ns obre!»

És el que va afirmar Guido el Cartoixà amb saviesa:

«Crideu pregant, i se us obrirà per la contemplació.»

Pensant –deien els Pares– la Paraula que és pa, aliment i vida. Del col·loqui, del diàleg confiat i suplicant, tot just hi ha un pas a la contemplació d'Aquell que ens busca, que ens sedueix i que ens atreu, d'Aquell a qui hem cridat i que sempre ens obre i ens permet contemplar-lo tal com és.

Pregar i contemplar amb esperit «religiós»

El pare Congar deia que, en la relació amb la Paraula, la disposició més interior d'un mateix, la d'una vida que busca Déu com una resposta personal, és la que permet de veritat la trobada i la transformació.

I continuava dient que per abordar de forma vàlida la Paraula que surt al nostre encontre i per acollir-la de veritat «**cal tenir en un mateix l'Esperit d'aquesta Paraula**, buscar Déu, estar ansiós per trobar-lo, per obeir-lo, per ser-li fidel».

La relació des del cor, des de la pregària amb la Paraula, implica la disponibilitat de buscar i fer la voluntat de Déu. Implica una obertura sense resistències i, si n'hi ha, implica exposar-se i deixar-se transformar per la força de la Paraula, pel seu Esperit, que no ens suplanta, però que ens anima i ens dóna el que sap que ens convé.

I buscar Déu, diu Congar, no és anar d'un lloc a un altre: **Només existeix un lloc on puc trobar Déu en la seva voluntat, en les seves exigències, en aquesta disposició interior de Comunió a la seva Voluntat que el Pare pronuncia de manera perfecta, quan pronuncia el Verb, quan ens dóna la seva Paraula.**

Si es busca Déu així, si un s'acosta a ell amb la disponibilitat d'obeir-lo, d'escoltar-lo, Ell és ja l'amo i no nosaltres: «No sóc jo qui viu, és Crist qui viu en mi».

Però, per aconseguir-ho, és necessari recórrer un camí de purificació. Si la Paraula ens deixa «il·lesos», si no ens transforma i trenca, amb el que té de creu, si no ens fa renunciar a l'egoisme, vol dir que no hi hem entrat en contacte real o que ha estat un contacte superficial.

És necessari deixar-nos transformar i aquesta transformació és la que ens obre a la veritable contemplació.

Així, la paraula és com una fletxa viva que penetra al cor. En expressió bíblica, és com l'espasa de doble fil que penetra fins a les conjuntures dels ossos, fins a la medul·la, i ens desconcerta, ens interroga, no ens deixa tranquils, ens encén com una flama, com un foc devorador.

El pare Congar diu que, quan Pau es queixa perquè li ha estat clavada una espina a la carn i demana a Déu que li n'alliberi, Déu li respon: «En tens prou amb la meua gràcia. En la teua feblesa actua el meu poder».

«En tens prou amb la meua gràcia» no és només una Paraula interior que Pau ha entès que es dirigia al seu esperit, **sinó una Paraula substancial, viva, que fa el que diu i ho fa de manera evident.** *Quan Pau escolta al seu cor «en tens prou amb la meua gràcia», segurament sent que Déu li està dient «jo t'estimo com ets», i va creure que això era veritat, que amb la força interior d'aquesta gràcia en tenia prou.*

Trobar-nos amb aquesta Paraula substancial que ens parla a la consciència, al cor, és el secret de la fecunditat de la nostra vida. Potser una sola paraula pot animar tota la nostra vida.

La Paraula, llavors, està davant nostre com una Paraula actual: no és una cosa merament sentimental. Com dèiem abans, existeix el perill de prendre les nostres pròpies impressions com a «visites o missatges de Déu», però la verificació de la nostra actitud davant la Paraula i la seva actualitat es revela en la nostra actitud humil d'acollida, d'acceptació de la seva voluntat.

Un dominic, Paul Murray, en una conferència titulada *Recuperant la dimensió contemplativa*, deia:

«Recordo que, quan era novici, vaig preguntar sobre la contemplació a un dels sacerdots de la casa, un home meravellós: *–Quin és el secret de la contemplació?* El venerable Pare va dubtar un moment, em va somriure i després va dir: *–Germà Paul, mai diguis això als carmelites o als jesuïtes, però nosaltres no tenim altre secret que el de l'Evangelí. No obstant això, puc revelar-te les dues grans lleis de la contemplació.* Immediatament, amb l'entusiasme propi d'un novici, vaig treure paper i llapis, i ell va dir: *–La primera llei és pregar. I la segona llei és continuar pregant.»*

Potser, germans meus, això és el primer i l'últim que pot dir-se sobre aquest tema.

Pregar i continuar pregant l'Evangelí, la Paraula de Déu.

Pregar la vida a la llum de la Paraula.

Filtrar les nostres opcions, emocions, sentiments, preocupacions i alegries per la Paraula de Déu.

Només així la Paraula, que es va fer carn, plantarà la seva tenda en les nostres vides i es serà llum en la nostra predicació, perquè, abans, ens haurà vivificat a nosaltres.